

Van Hoof

wij meer informatie hebben over de WWB-budgetten bij de kleine gemeenten. Als blijkt dat zich onvoorziene situaties voordoen en dat onze verwachtingen niet uitkomen, dan zullen wij daarnaar moeten kijken. Ik denk dat dan de vragen die de heren Mosterd en Van der Sande in hun motie hebben neergelegd onder ogen moeten worden gezien en dat daarop moet worden ingespeeld. Ik kan mij in die motie vinden en dat betekent dat ik aanneming van de motie van mevrouw Noorman ontraad.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Ik vind het onverteerbaar dat de staatssecretaris ons tijdens de zomer voorlicht over een gematigde ontwikkeling en dat bij het scheiden van de markt blijkt dat 320 gemeentes in de financiële problemen komen. Hij heeft ons daar nooit zo over voorgelicht. Het APE-onderzoek met de cijfers voor 2007 laat iets volstrekt anders zien. Ik neem hem dat kwalijk!

Staatssecretaris **Van Hoof**: Wat een opwinding, vooral als je bedenkt dat de uitkomsten voor die kleine gemeenten dit jaar en naar verwachting ook voor het volgend jaar een dergelijke reactie op geen enkele manier noodzakelijk maken. Ik heb al gezegd dat de ruimte gemiddeld 7% was. Zelf hebt u gezegd dat die 4% in het macrobudget wel voor de hand ligt. Rekening houdend met de historische component in de methode verwacht ik op dit moment dat de uitkomst zal meevalen. Bovendien kan het misschien wel heel interessant zijn om te bezien hoe verschillende gemeenten omgaan met hun verwachtingen over het budget. In een regio die u zelf hebt genoemd, noord Groningen, zijn er gemeenten die dergelijke verwachtingen in hun begroting hebben opgenomen dat dit geen groot probleem zal zijn, terwijl buurgemeenten daar heel anders tegen aankijken. Dat betekent dus dat het kennelijk geen generiek probleem is. Ik denk dat met de gelden die verleden jaar zijn overgebleven en met de uitkomsten dit jaar de problemen te overzien zijn. Als dat wordt gecombineerd met de toezegging dat wij hier in mei 2007 nog eens naar zullen kijken, hoop ik dat ik daarmee mevrouw Noorman echt gerust kan stellen. Dat zou mij zeer lief zijn in een van de laatste debatten die ik met haar heb!

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Was het maar waar! Dat overschot van 7% geldt voor heel veel gemeentes en niet alleen uit deze groep. Dat daarmee rekening wordt gehouden, kan ik mij voorstellen, maar niet als dat ertoe leidt dat 320 gemeentes met elkaar gemiddeld 17% inleveren en dat het budget gaat naar de grote gemeenten, terwijl er gemeentes tussen zitten die de grootst mogelijke problemen hebben. Er zijn twee dingen die ik u kwalijk neem en waarvoor ik een oplossing vraag. In de eerste plaats: de gemeentes hebben tot 3 oktober van dit jaar niet geweten dat ze zo zouden worden gepakt. Zo zien zij dat in ieder geval. In de tweede plaats: gemeentes die zo klein zijn kunnen dat gat dat hiermee in hun begroting is geslagen niet zelf dichten. Zij horen voor 1 januari te horen te krijgen waar zij werkelijk rekening mee moeten houden, want anders zullen daar de Harmonie, de bibliotheek, de sportverenigingen, per 1 januari failliet gaan.

Staatssecretaris **Van Hoof**: De gemeentes krijgen te horen waar zij rekening mee moeten houden en daarom

discussiëren wij daar nu ook over. Ik heb al aangegeven dat de methode die wij hanteren uitgebreid met de Kamer is besproken. Ik heb daaraan toegevoegd dat voor mij prioritair is het systeem en niet de toevallige uitkomst daarvan. Vervolgens heb ik aangegeven dat gemeentes budgettaire ruimte zouden moeten hebben door datgene wat overgehouden is. Bovendien denk ik dat gemeentes ook dit jaar weer budget zullen overhouden. Wij zullen dat in 2007 bezien, waarmee ik de toezegging herhaal in relatie tot de motie van de heren Mosterd en Van der Sande. Ten slotte wijs ik erop dat er gemeentes zijn geweest die budgetten op een heel andere manier hebben ingeboekt dan andere gemeentes zonder dat daarvoor aanleiding bestond op basis van informatie die door Sociale Zaken is gegeven. Ik realiseer mij best dat er problemen kunnen zijn als het gaat om de verwachtingspatronen, maar denk al met al dat er op dit moment geen aanleiding bestaat om daar iets aan te doen. Als ik dat bovendien zou doen op de manier die mevrouw Noorman wil – binnen het macrobudget en dat kan ik op zich wel begrijpen – denk ik hier de volgende week wellicht weer te staan omdat er dan een motie wordt ingediend over het feit dat grote gemeenten een nadeel hebben.

Voorzitter. Ik denk al met al dat ik aanneming van de motie van mevrouw Noorman moet blijven ontraden!

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over de ingediende moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 18 oktober 2006 over het **operationeel programma van het Europees Structuurfonds**.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Ik wil een motie indienen over de vormgeving van het ESF-programma 2007-2011, omdat mijn fractie heeft geconstateerd dat gemeenten in het nieuwe programma te weinig invloed hebben, niet zelfstandig aanvragen kunnen indienen en ook niet meer in de gelegenheid zijn om zelf te bepalen wie als cofinancier moet optreden. De heer Algra zal mede namens mij een motie voorstellen over het indienen van aanvragen door gemeenten. Mijn motie gaat over de rol van de aanvrager bij de besteding zoals neergelegd in de voorstellen voor de besteding van de middelen en de cofinanciering. Deze motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat gemeenten de afgelopen jaren veel kennis en ervaring hebben opgedaan met ESF-aanvragen;

Bussemaker

overwegende dat bij de besteding van ESF-middelen maatwerk moet worden geleverd;

verzoekt de regering, in het nieuwe ESF-programma de aanvrager in de gelegenheid te stellen, voorstellen te doen voor de besteding van de middelen en degene die als cofinancier optreedt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Bussemaker en Algra. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 92 (26642).

De heer **Algra** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie heeft in het algemeen overleg nadrukkelijk aan de orde gesteld dat zij het vreemd vindt dat de oorspronkelijke aanvragers, zijnde de gemeenten, in het nieuwe operationele programma niet meer aan bod zouden komen als aanvrager van ESF-middelen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de afgelopen jaren gemeenten zelf door eigen aanvragen een beroep konden doen op ESF-middelen;

overwegende dat gemeenten daardoor kennis en ervaring hebben opgebouwd met ESF-aanvragen;

overwegende dat bij de aanvraag van ESF-middelen bureaucratie moet worden voorkomen;

verzoekt de regering, in het nieuwe ESF-programma gemeenten rechtstreeks in de gelegenheid te stellen ESF-middelen aan te vragen en te voorkomen dat alle aanvragen verplicht via een extra loket bij het CWI moeten worden ingediend,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Algra en Bussemaker. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 93 (26642).

Staatssecretaris **Van Hoof**: Voorzitter. In de overweging van beide moties wordt gesproken over de kennis en ervaring die gemeenten hebben opgebouwd met het ESF. Dat is niet onjuist, maar die ervaring betreft wel de oude periode. In deze periode dienden de gemeenten inderdaad zelf aanvragen in, maar wel op een andere manier en met een andere cofinanciering dan in de nieuwe periode. De moties hebben betrekking op mensen die een zetje in de rug nodig hebben. Deze

mensen zitten vaak niet eens in de bestanden van de gemeenten. In het jargon spreken wij dan over een rugzakje. Gemeenten hebben met deze groep mensen geen ervaring. De overweging van beide moties is op deze punten dus niet juist.

In de motie-Algra staat dat bureaucratie moet worden voorkomen. Zijn motie is echter contraproductief in vergelijking met het plan van het kabinet. Het centraal indienen en afhandelen van de aanvragen brengt mijns inziens namelijk minder bureaucratie met zich dan het indienen van aanvragen via 460 gemeenten. Verder is het niet zozeer van belang dat gemeenten de aanvragen indienen, maar dat zij de ruimte krijgen om in alle vrijheid mensen aan te dragen, die in aanmerking komen voor dit ESF-instrument, c.q. het rugzakje. Wij hebben voor het CWI gekozen, omdat dat minder administratieve rompslomp met zich brengt.

Daarbij komt dat de doelgroep bestaat uit potentiële werknemers die met behulp van een rugzakje bij een werkgever ondergebracht moeten worden. En dat moet je natuurlijk laten doen door mensen die daarvan verstand hebben en die dicht bij de werkgevers staan. Als je verder vanwege de administratieve gevolgen wilt voorkomen dat allerlei partijen met potentiële kandidaten gaan leuren, doe je er goed aan om het, zoals het kabinet voorstelt, te centraliseren langs één lijn, te weten het CWI. Ik denk dat dit ook de wens van de CDA-fractie is. Gemeenten staan dus niet buiten spel en het voorstel van het kabinet heeft daarom alleen maar voordelen.

De motie van mevrouw Bussemaker kan ik niet helemaal begrijpen. Ik denk echter dat ik de motie zo moet interpreteren dat zij het hele operationele programma op zijn kop wil zetten, zowel voor wat betreft de aanvragen als de bestemmingen. In de motie staat namelijk dat de middelen – dat zijn de door het kabinet geformuleerde doelstellingen – en de cofinanciering overgelaten moeten worden aan de aanvrager. Het is echter duidelijk wie de cofinanciering van de rugzakjes verzorgt, dat zijn de werkgevers die iemand met zo'n rugzakje in dienst nemen.

De motie van mevrouw Bussemaker haalt het hele operationele programma onderuit en dat betekent dat wij niet kunnen starten en dat nu al zou vast staan dat er volgend jaar sprake is van onderuitputting. Als de motie wordt aangenomen, moet namelijk een heel nieuw operationeel programma worden opgesteld. Het zal duidelijk zijn dat ik aanneming van deze motie met de grootst mogelijk nadruk ontraad.

Aanneming van de motie van de heer Algra ontraad ik ook. Ik heb met argumenten aangegeven waarom deze motie niet op kan tegen het voorstel van het kabinet. Dat voorstel is kwalitatief beter en efficiënter.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Naar mijn mening liggen de moties in elkaars verlengde. Als gemeenten aanvragen kunnen doen, dan moeten zij ook kunnen nadenken over de manier waarop het geld het beste kan worden ingezet en wie het beste als cofinancier kan optreden. Aan groepen die de arbeidsmarkt op moeten, kan zo op de beste manier, met inachtneming van maatwerk, die kans worden geboden.

Staatssecretaris **Van Hoof**: Als u tegen mij zegt dat de keuze ten aanzien van het ESF-geld moet worden overgelaten aan de gemeenten, dan wijs ik u op de wijze waarop het operationeel programma in elkaar zit. De

Van Hoof

doelgroepen en geldstromen zijn gecompartmenteerd in dat programma. Uw motie haalt dat allemaal onderuit waardoor het plan naar de knoppen gaat. De uitvoering en het gebruik ervan worden op maandagstand gezet, met alle nadelen van dien. U wilt een structuurdiscussie voeren terwijl ik mensen zo snel mogelijk aan de slag wil helpen. U houdt dat op deze manier tegen.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Dit is echt onzin. Wij willen mensen snel, maar ook goed aan de slag helpen. Ik kom aan u tegemoet door te zeggen dat het met name gaat om de groep die onder de eerste doelstelling van het operationeel programma valt.

Staatssecretaris **Van Hoof**: Als u dat wilt, dan kunt u dat het beste overlaten aan de deskundigen die daar dagelijks mee bezig zijn, namelijk de mensen van het CWI.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende moties aanstaande dinsdag te stemmen.

Aldus wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2007 (30800-XV);**
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2007 (30800-E).**

(Zie vergadering van 25 oktober 2006.)

De **voorzitter**: Door mij zijn schriftelijke antwoorden ontvangen van de bewindslieden van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op vragen, gesteld in eerste termijn.

Deze antwoorden zullen worden opgenomen in een bijvoegsel bij de Handelingen van deze vergadering.

(Het bijvoegsel is opgenomen aan het eind van deze editie)¹

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Minister **De Geus**: Voorzitter. Voordat ik inga op de vragen die zijn gesteld in de eerste termijn van de Kamer, wil ik kort het woord richten tot een aantal leden van de commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid die zich niet meer verkiesbaar hebben gesteld. In de eerste plaats richt ik mij tot de voorzitter van de commissie, mevrouw Smits, die ik wil danken voor de kundige manier waarop zij de regie voerde over het verkeer tussen de bewindslieden en de vaste commissie en de vele uren die zij daar belangeloos voor ter beschikking stelde.

Bij de behandeling van de Pensioenwet heb ik al persoonlijke woorden gericht tot mevrouw Bibi de Vries,

maar ik wil haar hier ook niet onvermeld laten. Mevrouw Van Egerschot, mevrouw Örgü, mevrouw Rambocus, mevrouw Stuurman en heer Douma wil ik danken voor de prettige samenwerking in de ruim vier jaar van de kabinetten-Balkende I, II en III.

Nog intensiever heb ik samenwerkt met de heren Mosterd en Van der Sande. In mijn tekst staat: "beide hier vanmiddag aanwezig", maar nu is de heer Mosterd net even weg. Dat is jammer, maar ik denk dat hij wel in de buurt is dus wellicht hoort hij dit. Zij waren kritisch, constructief, met aandacht voor onderwerpen die in de belangstelling stonden, inspelend op de actualiteit, maar ook agenderend met onderwerpen die misschien niet direct in de belangstelling stonden, maar die wel de aandacht voor de lange termijn zouden moeten hebben. Ik dank hen beide.

Ten slotte natuurlijk mevrouw Noorman-den Uyl, die vaak met passie het debat en de confrontatie zocht en vond op basis van gedeelde betrokkenheid bij de mens achter de cijfers. Mevrouw Noorman, ik herinner mij onze eerste confrontatie nog goed. Misschien herinnert u zich die niet, ik was toen vakbondsbestuurder bij het CNV en u was Kamerlid. Het was een debat en een kerk in Den Haag en wij hadden het over het armoedebeleid van het eerste paarse kabinet. U had het niet makkelijk. Als vakbondsbestuurder ging ik met u in debat. Ik heb in dat debat, en ook in andere debatten in de Kamer, veelvuldig met u van mening verschild. Wij hebben elkaar ook op een aantal punten gevonden, want wij hebben ook naar de constructieve mogelijkheden gezocht. Ik heb in u altijd een gepassioneerd Kamerlid gekend met een hoge mate van betrokkenheid en integriteit waar het gaat om de zaak en de fairness waarmee het spel wordt gespeeld. Ik wil u daar mijn complimenten voor geven. Het ga u goed.

(Applaus)

Minister **De Geus**: Voorzitter. Natuurlijk komt er met dit debat ook een einde aan de samenwerking met u als voorzitter van deze Kamer, voorzover het mij als minister van SZW betreft. U schrikt daarvan, maar ik heb het eens even nagekeken en er liggen voor mij persoonlijk geen VAO's meer in het verschiet. Het zou dus zomaar de laatste keer kunnen zijn. Natuurlijk zijn er andere momenten om op uw rol terug te komen, maar ik dank u voor de plezierige samenwerking.

Voorzitter. Meer mensen aan het werk, dat was onze inzet. Dankzij de hervormingen die wij hebben gerealiseerd in de afgelopen jaren, hebben wij dat resultaat ook bereikt. Mede door die hervormingen belooft 2007 een recordjaar te worden wat de werkgelegenheid betreft. Voor volgend jaar voorzien wij 7,2 miljoen banen en dat is een historisch record, het is niet eerder vertoond. Er is meer werkgelegenheid en minder mensen zijn afhankelijk van een uitkering. Volgend jaar verwachten wij 170.000 werkloosheidsuitkeringen; dat is 50.000 minder dan in 2003. Volgend jaar verwachten wij een beroep op de bijstand van 310.000; dat is 20.000 minder dan in 2003. Volgend jaar verwachten wij een aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen van 825.000. Dat is ten opzichte van 980.000 fors minder. Voor het eerst is het aantal uitkeringen over de hele linie gedaald, zelfs tegen de verwachting in van 2002/2003, zoals mevrouw Verburg in eerste termijn ook heeft aangegeven.